

Beknopt Jaarverslag 2023 van Omroep 3Heuvelland

Het is een goede gewoonte aan het einde van een jaar terug en vooruit te blikken. Daarom geven wij graag in grote lijnen aan wat er in 2023 is gerealiseerd en wat in 2024 (en daarna) nog geïmplementeerd moet worden.

Vastgesteld kan worden dat de omroep in het afgelopen jaar in een krachtige stroomversnelling is geraakt. In positieve zin, wel te verstaan. Een opsomming van enkele 'highlights'.

1. Heuvelland Vandaag

- Medio 2023 hebben Omroep 3Heuvelland (3H) en het samenwerkingsorgaan Heuvelland Vandaag (HV) toenadering gezocht. Een belangrijke reden was dat tv van Omroep 3Heuvelland het concept van Heuvelland Vandaag bestaande uit dagelijks nieuws en actualiteit uit de regio, van essentieel belang acht voor onze kijkers. Samen is verkend hoe we niet alleen in dagelijks nieuws en actualiteit, maar ook in achtergrondreportages kunnen participeren. Al overlegend groeide het wederzijdse vertrouwen, wat ertoe heeft geleid dat per 1-1-2024 de samenwerking officieel door beide besturen is bekrachtigd in een samenwerkingsovereenkomst.

De nieuwe samenwerking is 1 oktober 2023 gestart. De resultaten zijn zichtbaar op televisie en radio, de nieuwswebsite, nieuwsapp en alle onlineplatformen. Wat geen reden is tot achteroverleunen, er moet nog heel veel werk worden verricht. Als er ergens geldt "stilstand is achteruitgang" dan is het wel in omroepland.

2. Streekvorming en de Mediawet

Incidentele samenwerking met de buuromroepen bestaat al langer. De intensivering in de afgelopen periode is gegroeid door de visie van de rijksoverheid. Deze is van mening dat (citaat) 'voor het inrichten van een goede publieke lokale journalistieke functie het niet realistisch is ongeveer 240 lokale omroepen in stand te houden' (en dat) 'er naast het lokale aanbod van geschreven pers ook een krachtige radio en televisie dient te bestaan'. Daarom wil zij terug naar 80 streekomroepen. Ook in deze regio kan dit alleen vorm krijgen door een hechte samenwerking tussen de verschillende omroepen, wat 3H toejuicht.

Zodoende is de omroep nauw betrokken bij de samenwerking in Streek 77, dat is de administratieve naam voor dit gebied. Dat omvat de gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals. Onder leiding van een kwartiermaker van de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) zijn al diverse gesprekken gevoerd met besturen en/of hoofdredacteuren. Meer overleggen om dit uiterst complexe proces te begeleiden staan op de rol.

3. Stimuleringsfonds voor de Journalistiek : subsidie Streekvorming

Gaandeweg het jaar hebben de lokale omroepen uit Streek 77, te weten RTV Maastricht, Meer Vandaag en 3H samen een subsidieaanvraag ingediend bij het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SvdJ). De Stichting Lokale Omroep Valkenburg (SLOV) was hierbij niet betrokken, omdat ten tijde van de aanvraag niet bekend was of deze op 1-1-2024 nog de zendmachtiging zou hebben. Doel van de aanvraag was om in aanmerking te komen voor financiële en inhoudelijke ondersteuning om de kwaliteit van het journalistiek handelen te waarborgen en daardoor versneld te kunnen professionaliseren. Het 'samen aanvragen' is voorwaarde om in aanmerking te komen en sorteert dus slim voor op de streekvorming. De vrijwilligers van Omroep 3Heuvelland zijn over deze belangrijke

ontwikkeling in een extra bijeenkomst geïnformeerd. Ook het PBO van de omroep is hierover nader geïnformeerd.

Om het subsidiebedrag van € 250.000 in de wacht te slepen moest een aantal verplichte stappen gezet te worden. De 3 omroepen werden onder andere getoetst op hun journalistiek niveau op tv en beeldkrant, de inhoud van hun website en het functioneren van een Programmabeleid Bepalend Orgaan (PBO). Een praktijktoets die medio 2023 werd gehouden in de vorm van een toetsweek werd met succes afgerond, met als resultaat dat de subsidie voor 2024 aan genoemde 3 omroepen werd toegekend.

Deze subsidie mag uitsluitend worden gebruikt voor de loonkosten van professionele krachten, plus een bedrag voor overheadkosten. Er is inmiddels een aantal professionals aangetrokken voor in totaal 5 fte. 3Fte medewerkers zijn aangenomen voor RTV Maastricht en 2 fte medewerkers (in de vorm van 4 parttimers) zijn werkzaam voor de Heuvelland omroepen. De samenwerkingsovereenkomst is door de desbetreffende besturen geaccordeerd en gaat in op 1-1-2024. In 2024 zal een aanvraag bij het SvdJ worden ingediend voor een nieuwe subsidie voor 2025. Onlangs maakte de staatssecretaris van OCW bekend dat de nieuwe Mediawet wat betreft de lokale publieke omroepen op 1-1-2026 ingaat. Naar verwachting vanaf 1-1-2027 zal de subsidiëring van streekomroepen en zendmachtigingen op een andere wijze vanuit een centraal zelfstandig bestuursorgaan worden geregeld.

4. Extra subsidie gemeenten Vaals, Gulpen-Wittem en Eijsden-Margraten

Zoals aangehaald mag een aantal kostenposten niet met de SvdJ-subsidie worden verrekend. Het betreft voor 3H onder andere de aansluiting bij de technische systemen en het totale portal van HV, verdere uitbouw van het gezamenlijke nieuwsplatform en een instructie / bijscholing van vrijwilligers.

Deze kosten kunnen echter niet door 3H worden opgebracht. Daarom is er een subsidieverzoek ingediend van € 15.000 verdeeld over 2 jaar bij de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals. Eind 2023 is deze incidententele additional subsidie tot genoegen van de omroep toegekend. Dit gemeentelijk subsidie wordt integraal ingezet ten behoeve van de samenwerking met Heuvelland Vandaag.

5. Streekradio

Zoals het jaar 2023 het jaar van de gezamenlijke tv-programmering was, zal 2024 het jaar van de radio worden. Immers, door de aanwijzing door de gemeente Valkenburg van de SLOV is de radiotak daarvan, te weten Falcon Radio, als zendgemachtigde bij de streekvorming betrokken. In 2024 zal nader onderzocht worden hoe de samenwerking op het terrein van radio kan uitmonden in samenwerking wat betreft programmering.

In het traject speelt vanzelfsprekend ook de radio van Maastricht een rol. Uiteindelijk zal bij realisering van de streekomroep ook sprake zijn van één streekradio, met daarin zomogelijk enerzijds gezamenlijke programma's, anderzijds programma's in twee edities (Maastricht en Heuvelland).

6. Vrijwilligers

Een speciaal hoofdstuk is op zijn plaats over de vrijwilligers. Zij zijn het die de omroep in bijna 30 jaar groot gemaakt hebben. Knelpunt is dat vrijwilligers steeds moeilijker te vinden zijn, een gegeven dat niet alleen geldt voor de omroep. Eenmaal op de werkvloer is bovendien de ene vrijwilliger de andere niet voor wat betreft regelmatige inzet, groei van professionaliteit en/of interesse voor scholing.

Helder is daarom dat bovengenoemde doelstellingen niet te realiseren zijn met uitsluitend vrijwilligers. Daarom wordt voor de televisie ingezet op een combinatie van enerzijds professionals die hoofdzakelijk verantwoordelijk zijn voor dagelijks nieuws en actualiteit, anderzijds op vrijwilligers die verantwoordelijk zijn voor andersoortige content (varia).

De tv-vrijwilligers van 3H en HV worden in de toekomst samengevoegd in één nieuwe redactie die content gaat verzorgen voor de streek. Van die vrijwilligers wordt aantoonbare betrokkenheid verwacht.

Een klein aantal vrijwilligers heeft, gezien hun inzet en/of niveau, een zekere potentie. Zij kunnen daarom worden uitgenodigd om deel te nemen aan extra opleidingen, gegeven door de 'profs'. Bij gebleken geschiktheid kunnen deze 'potentials' specifieke opdrachten krijgen en in aanmerking komen voor een extra vergoeding. Mogelijk kunnen zij doorgroeien naar een professioneel niveau.

Voor de radio gaan wij er vooralsnog van uit dat die gedragen kan worden door alleen vrijwilligers.

7. Een selectie uit de plannen voor 2024

Op korte termijn zullen de 3 omroepen (Meer Vandaag, 3H en RTVM) wekelijks een streekjournaal gaan uitzenden waarin een aantal items uit de streek. Per 1 januari 2024 is ook Stichting Lokale Omroep Valkenburg (SLOV) toegetreden tot het samenwerkingsverband Heuvelland Vandaag. De 4 omroepen (Omroep 3Heuvelland, RTV Maastricht, Meer Vandaag, en Omroep Valkenburg starten met een wekelijks streekjournaal waarin een aantal items uit de streek Heuvelland en Maastricht in een streekjournaal te zien zullen zijn.

De besturen gaan zich buigen over een onkostenvergoeding voor vrijwilligers.

Binnenkort komt er dagelijks radio-streeknieuws in plaats van het huidige L1 nieuwsbulletin.

Er komt een onderzoek naar de de kosten om uitzendingen ook via andere aanbieders dan Ziggo door te geven, zoals KPN en T-Mobile. Tot op zekere hoogte is dat nu al mogelijk voor radio en het gezamenlijk tv-nieuws en actualiteiten door af te stemmen op het HV-kanaal van deze providers. Ook zijn de uitzendingen van 3H al geruime tijd te volgen op de website van de omroep. Het is daar tevens mogelijk om rtv-programma's terug te kijken en te luisteren.

Het jaar 2024 wordt het jaar van de uitrol van DAB+, de toekomstige standaard voor radio-uitzendingen als opvolger van de FM-band. De nieuwe frequentieband maakt een storingvrije radio-ontvangst via de ether mogelijk. Een nadeel is dat de luisteraar deze digitale programma's alleen kan ontvangen met een voor DAB+ geschikt radiotoestel. Deze komen echter, meestal in combinatie met FM, steeds meer op de markt. Ook hierbij is samenwerking essentieel, want frequenties worden per streek uitgegeven door het Agentschap Telecom en zullen gezamenlijk moeten worden gedeeld. Inmiddels heeft Omroep 3Heuvelland de DAB+ vergunning aangevraagd en ontvangen.

Omroep 3 Heuvelland vraagt op basis van de huidige Mediawet voor 1 juli 2024 een nieuwe zendmachtiging aan bij het Commissariaat voor de Media per 1-1-2026. De gemeenteraden van de Vaals, Gulpen-Wittem en Eijsden-Margraten brengen over deze aanvraag advies uit aan het Commissariaat voor de Media. De huidige systematiek bij het verlenen van zendmachtigingen aan lokale publieke omroepen blijft namelijk gehandhaafd totdat de wetswijziging op dit punt kan worden ingevoerd, naar verwachting per 1-1-2027.

8. Conclusie

Er is in 2023 heel veel gebeurd. Om bovenstaande doelen te realiseren zullen er komende jaren nog meer uitdagingen overwonnen moeten worden. We gaan er voor, ons publiek verwacht het !

